କୁଲଦୀପ ସିଂହ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ

ଏପ୍ରିଲ 29, 2002

[ବି. ଏନ୍. କିରପାଲ୍, ଅରିଜିତ୍ ପାସାୟତ ଏବଂ ଏଚ୍. କେ. ସେମା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ]

ପେନସନ-- ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିମାନେ--ବାରରୁ ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତି-- -ପେନସନ-- ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି, 4.12.1993 ମସିହା ପୂର୍ବରୁ ଖାଲିଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରପତି ପଦବୀରେ ବାର୍ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 66-2/3% ବୃଦ୍ଧି ମାଧମରେ ପୂରଣ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ସେବାରୁ 33-1/3% -- ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ 4.12.1993 ସମ୍ମିଳନୀରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଖାଲିଥିବା ପଦବୀ ପୂରଣ ପାଇଁ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 40% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବ--ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ସେବାରୁ ଆସୁଥିବା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 40% ହେବା ଆବଶ୍ୟକ--1999 ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସଂରକ୍ଷଣ ସାଧାରଣତଃ 66-2/3% ଏବଂ 33-1/3% ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ ସରକାର ବାର୍ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା 'ପରେ ବାର୍ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିମାନଙ୍କୁ ପେନସନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବାର୍ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଳି ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ।

ମୂଳ ଦେୱାନୀ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ(ସି) ସଂଖ୍ୟା 410/2001

(ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ)

ଏଫ୍. ଏସ୍. ନରିମାନ୍, ପି. ଏଚ୍. ପାରେଖ୍, ରୋହିତ ମାମେନ୍ ଆଲେକ୍ସ, ସୁଭାଷ ସି. ଶର୍ମା ଏବଂ ସମୀର ପାରେଖ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ।

ସୋଲୀ ଜେ. ସୋରାବଜୀ, ଭାରତର ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ, ଧ୍ରୁବ ମେହେଟ୍ଟା, ମନୀଷ ସିଂଭି ଏବଂ ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ, ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ପେନସନ ସହିତ ଜଡିତ ଯାହା ଜଣେ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯିଏ ସିଧାସଳଖ ବାରରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଅବସର ନିଅନ୍ତି। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାରରୁ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ।

ଅଭିଜ୍ଞତା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବାରରୁ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ କରି, ଯଦି ସେମାନେ 50 ବର୍ଷ ଏବଂ ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ ବୟସରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେବାରୁ ବିଚାରପତି ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତୁଳନାରେ କମ୍ ପେନସନ ପାଆନ୍ତି। ଏହା ଦେଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ସମ୍ବିଧାନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବାରର ସଦସ୍ୟ ତଥା ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଛି। ସମ୍ବିଧାନରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ। କିଛି

ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ବୃତ୍ତିରୁ 66-2/3 % ପଦବୀ ବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏବଂ 33-1-1/3 % ନ୍ୟାୟିକ ସେବାରୁ ପୂରଣ କରାଯାଉଥିଲା । କେବଳ ଡିସେମ୍ବର 4,1993 ରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ନ୍ୟାୟିକ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଖାଲିଥିବା ପଦବୀ ସଂଖ୍ୟା 40% କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ । ଡିସେମ୍ବର 4, 1993 ମସିହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅର୍ଥ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ସେବାରୁ ନିଯୁକ୍ତ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 40% ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବାର୍ ଏବଂ ନ୍ୟାୟିକ ସେବାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ବୃତ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଛି ତାହା ଯଥାକ୍ରମେ 2/3 ଏବଂ 1/3 ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କେବଳ ଏକ ବିରଳ ଅବସରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି, ସେବାରୁ ଅଧିକ ବିଚାରପତି ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇପାରିବେ ଯଦି ବାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସଦସ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା 40 % ରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ 1999 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ ସଂକଳ୍ପ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସାଧାରଣତଃ 66-2/3% ଏବଂ 33-1/3% ସଂରକ୍ଷଣ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ ସରକାର ବାରରୁ ବିଚାରପତି ହେବାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ସ୍ଥିର କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା 'ପରେ ଯେତେଦୂର ପେନସନ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ବାର୍ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିମାନଙ୍କୁ ସେହି ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯେପରି ଭାବରେ ବାରର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଛି ।

ଆଗାମୀ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ପରେ ପୁନଃ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଏହି ମାମଲାକୁ ଅଣାଯାଉ ।

ଆର୍. ପି. ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।